

Kontrollutvalget
Steigen kommune

Årsrapport til kommunestyret, 2025

1.0 Innledning

Kontrollutvalget er i samsvar med kommunelovens § 23-1 oppnevnt av kommunestyret for å forestå det løpende tilsyn med den kommunale forvaltning på vegne av kommunestyret.

Utvalgets arbeid foregår innenfor rammen av

- Kommunelovens kapittel 23 *Kontrollutvalgets virksomhet*,
- Forskrift om kontrollutvalg og revisjon
- Utvalgets virksomhetsplan

Gjennom uttalelser til kommunens og det kommunale foretakets årsregnskap, og innstillinger i saker om forvaltningsrevisjon, har kontrollutvalget rapportert om sitt virke i de nevnte sakene. Utvalget legger i tillegg frem for kommunestyret en samlet rapport / fremstilling om kontrollutvalgets arbeid det enkelte år. Steigen kommunestyre gjorde ved konstituerende møte 05.10.2023, sak 42/23 valg av medlemmer for perioden. Kontrollutvalget har etter dette bestått av følgende medlemmer:

Christina Falch Holmvaag, leder
Marit Alsaker Stemland, nestleder
Werner Gerhardsen
Kenneth Lamøy
Eirik Sivertsen

Leder Christina F. Holmvaag har hatt permisjon andre halvår og nestleder Marit Stemland har vært fungerende leder. Berit Woie Berg har gått inn som fast møtende for Holmvaag i denne perioden.

Kontrollutvalget har gjennomført fem møter i 2025. Lindis Sloan, Berit Woie-Berg og Per Løken har alle møtt som vara.

2.0 Regnskap

Kontrollutvalget har avgitt uttalelse til Steigen kommunes regnskap for 2024. Regnskapet er avlagt med et positivt netto driftsresultat på kr 18.956.724,- Revisors beretning er avgitt uten forbehold.

Kommunens ledelse har gitt kontrollutvalget en grundig gjennomgang av regnskap for Steigen kommune, og har besvart utvalgets spørsmål. Til grunn for utvalgets uttalelser ligger også revisors beretning, samt ytterligere informasjon fra denne. I kommunestyrets behandling av regnskapet er det ikke gjort vedtak som har krevd særskilt oppfølging fra kontrollutvalgets side.

Nummererte brev fra revisor: Kontrollutvalget skal i henhold til kommunelovens § 24-7 gi skriftlige meldinger i form av nummererte brev til kontrollutvalget når det avdekkes:

- a. vesentlige feil som kan føre til at årsregnskapet ikke gir riktig informasjon
 - b. vesentlige mangler ved registrering og dokumentasjon av regnskapsopplysninger
 - c. vesentlige mangler ved den økonomiske internkontrollen
 - d. manglende eller mangelfull redegjørelse i årsberetningen for vesentlige budsjettavvik
 - e. enhver mislighet
-

- f. hvorfor han eller hun ikke har skrevet under på oppgaver som kommunen eller fylkeskommunen skal sende til offentlige myndigheter, og som revisor etter lov eller forskrift skal bekrefte
- g. hvorfor han eller hun sier fra seg revisjonsoppdraget.

Kontrollutvalget har i 2025 ikke mottatt eller behandlet skriftlige påpekninger fra revisor.

Etterlevelseskontroll: Revisor har gjennomført sin årlige kontroll av om kommunens økonomiforvaltning foregår i samsvar med bestemmelser og vedtak, jfr kommuneloven § 24-9. For regnskapsåret 2024 har revisor valgt å se på etterlevelse av reglene i merverdiavgiftskompensasjonsloven om momskompensasjon på utgifter til utleieboliger.

Revisor konkluderte slik etter undersøkelsen: *Basert på de utførte handlingene og innhentede bevis er vi ikke blitt oppmerksomme på noe som gir oss grunn til å tro at Steigen kommune ikke i det alt vesentlige har etterlevd regelverket om momskompensasjon på utgifter til utleieboliger. Vår kontrollhandling avdekker at det er forbedringspotensial når det gjelder dokumentasjon på hvorfor boligene faller inn under betegnelsen «særskilt tilrettelagt», og henvisning til lovhjemmelsgrunnlag for tildelingsvedtak. Kommunen bør i den sammenheng utarbeide tildelingsvedtak som inneholder mer utfyllende individuelle behovsprøvinger.*

Konkret viser revisor til følgende funn:

1. *Steigen kommune har en oversikt over utleieboligene som de mener er momskompensasjonsberettigede.*
2. *Steigen kommune har fremvist gyldige enkeltvedtak på tildeling av særskilt tilrettelagte boliger i de tilfeller kommunen krever momskompensasjon på utgifter knyttet til utleiebolig.*
3. *Det er samsvar mellom kommunens liste over boliger som er momskompensasjonsberettigede og avgiftsbehandling i regnskapet.*

Kontrollutvalget tok revisors uttalelse til orientering. Kontrollutvalget vil på et senere tidspunkt se til at tildelingsvedtakene er forbedret når det gjelder dokumentasjon på hvorfor boligene faller inn under betegnelsen «særskilt tilrettelagt», og henvisning til lovhjemmelsgrunnlag for tildelingsvedtak.

3.0 Forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll

Kontrollutvalget har utarbeidet forslag til ny plan for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroller, slik det er bestemt i kommunelovens § 23-3. Planen gjelder perioden 2024-2027 og er basert på risikovurderinger av kommunens forvaltning. Kommunestyret har i 2024 vedtatt planen etter behandling i kontrollutvalget med følgende prioriterte tema:

Forvaltningsrevisjon:

- 1) Personalforvaltning, kompetanse og rekruttering (*levert 2025*)
 - 2) Barnevern (vertskommuneavtalen) (*)
 - 3) Informasjonssikkerhet (*bestilt 2025*)
 - 4) Bygg- og eiendomsforvaltning
 - 5) Flyktningtjenesten
 - 6) Miljø, klima og energi
 - 7) Internkontroll og kvalitetssikring
 - 8) Organisasjon, styring og ledelse
-

Eierskapskontroll:

- 1) Salten Brann IKS (*bestilt 2025*)
- 2) Steigen Vekst AS

Det er i utgangspunktet, gitt budsjettforutsetninger som i dag, midler til å gjennomføre ca én forvaltningsrevisjon i løpet av året. Man kan derfor ikke påregne at alle temaene rent faktisk blir gjennomgått, men det er laget en plan med flere alternativer slik at kontrollutvalget kan ha ei plukklister å velge fra. Alle nye bestillinger vil i utgangspunktet baseres på den nye planen, samtidig som at utvalget følger opp at tidligere revisjoner blir fulgt opp etter kommunestyrets bestemmelser. Kontrollutvalget har i kommunestyrets vedtak fått fullmakt til kommunestyret å foreta endringer i planen ved behov.

(*) Første prosjekt i forvaltningsrevisjon; Personalforvaltning, er bestilt og behandlet. Når det gjelder prosjekt nr 2, Barnevern, har kontrollutvalget besluttet å avvente denne, ettersom det er besluttet en evaluering og mulig revidering av vertskommuneavtalene som ligger til grunn for barnevernsamarbeidet. Neste planlagte undersøkelse vil derfor ha tema Informasjonssikkerhet.

Kontrollutvalgets oppgaver med forvaltningsrevisjoner og eierskapskontroller er tredelt: bestille gjennomføring av konkrete undersøkelser, saksbehandle og innstille til kommunestyret når det legges frem en rapport, samt følge opp de vedtak kommunestyret fatter ved behandling av rapportene. I 2025 er det gjennomført følgende behandlinger og oppfølgingssaker innen forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll.

Prosjektets navn	Behandling i kontrollutvalget
Personalforvaltning, kompetanse og rekruttering	Rapport behandlet av kontrollutvalg og kommunestyre i juni 2025. Revisor konkluderte slik på de ulike problemstillingene i rapporten: 1) Steigen kommune har i <u>noen grad</u> til i <u>stor grad</u> etablert rutiner og praksis for ansettelsesprosesser som ivaretar gjeldende retningslinjer på området. 2) Steigen kommune har i <u>noen grad</u> etablert rutiner for kompetanseplanlegging som ivaretar gjeldende retningslinjer på området. 3) Steigen kommune har i <u>noen grad</u> tiltak mot utfordringer i arbeidsmiljøet som øker faren for å miste kompetanse. Revisjonen ga etter undersøkelsen 7 anbefalinger og som kommunestyret har bedt kommunedirektøren om å følge opp. Kontrollutvalget skal gjøre første gangs behandling oppfølgingssak våren 2026.
Informasjonssikkerhet	Prosjekt bestilt av kontrollutvalget i august 2025. Formålet med undersøkelsen er å finne ut om Steigen kommune har systemer og rutiner for datasikkerhet og tiltak mot datainnbrudd som er i tråd med gjeldende retningslinjer. Rapport ventes levert våren 2026, og sendes kommunestyret for sluttbehandling etter innstilling fra kontrollutvalget.

Varsling	Rapport behandlet av kontrollutvalg og kommunestyre i desember 2023. Rapporten konkluderte da med at Helse og omsorg i liten grad følger opp sine varslingsaker i henhold til gjeldende lover og retningslinjer, noe som tilsier særlig behov for videre oppfølging fra kontrollutvalgets side. Kontrollutvalget har gjort fire oppfølginger i 2024 og 2025 i etterkant av kommunestyrets behandling, sist i november 2025. Det blir ny oppfølging høsten 2026.
Trygt skolemiljø	Rapport behandlet av kontrollutvalget i mai og kommunestyret i juni 2024, basert på plan i forrige valgperiode. Revisor konkluderte den gang at skolene i Steigen i noen grad har etablert praksis og rutiner som bidrar til å avdekke og håndtere brudd på elevenes rett til et godt og trygt skolemiljø. Kontrollutvalget har gjort to oppfølgingssaker i 2025 i etterkant av kommunestyrevedtaket, siste gang i november 2025. Det blir ny oppfølging høsten 2026.
Kommunens eierskapsmelding	Kontrollen hadde til hensikt å avdekke om kommunen har en oppdatert eierskapsmelding som tilfredsstiller kravene i kommuneloven §26-1 med særlig fokus om kommunen har et avklart formål med sine eierskap. Kontrollutvalget behandlet rapporten i sitt møte i juni 2023 og kommunestyret i møte i september. Rapporten konkluderte den gang at Steigen kommune i noen grad har eierskapsmelding i samsvar med kommuneloven og gjeldende anbefalinger for eierstyring. Kontrollutvalget gjorde to oppfølginger i etterkant av kommunestyrets behandling, og avsluttet videre oppfølging etter sitt møte i februar 2025. Dette etter at ny eierskapsmelding ble behandlet og vedtatt av kommunestyret i sak 62/24, og som ble vurdert å tilfredsstille kravene i kommuneloven og hensynta anbefalingene i rapporten.
Salten Brann IKS	Prosjekt bestilt i møte april 2025, i samarbeid med de øvrige kontrollutvalgene i Salten med eierskap i selskapet. Formålet med undersøkelsen er for det første, å finne ut om kommunen utøver eierstyring i tråd med eierskapsmeldingen og etablerte normer for god eierstyring. For det andre, å finne ut om Salten Brann IKS jobber systematisk med å utarbeide og følge opp lovmessig budsjett. Til slutt er det et mål å finne ut om selskapet gir eierne et godt grunnlag for eierstyring. Rapport leveres kontrollutvalget i løpet av vinter 2025/26.

De behandlede rapportene har gitt viktige bidrag til kunnskap om hvordan den kommunale forvaltningen fungerer, og har påpekt forbedringsmuligheter for kommunen.

4.0 Øvrig kontroll og tilsyn

Kontrollutvalget kan ta opp ethvert forhold ved kommunens virksomhet så lenge det kan defineres som tilsyn eller kontroll. Med bakgrunn i kontrollutvalgets generelle mandat om å foreta løpende tilsyn og kontroll med forvaltningen, er det i utvalgets møter satt på dagsorden en rekke saker. Sakene kan ha bakgrunn i innspill fremmet av publikum, utvalgets medlemmer, andre politikere i kommunen, saker som er tatt opp i media, eksterne tilsyn etc.

I disse sakene har utvalget kalt inn administrasjonen, og bedt denne redegjøre for saksforhold, regelverk, rutiner, forvaltningspraksis etc. I 2025 gjelder dette følgende områder:

- Retningslinjer og praksis med utleie av Allhuset (henvendelse fra Steigen pistolklubb). Premisser for spillemiddelfinansiering.
- Brannforebygging på rådhuset
- Status for kommunens økonomiforvaltning og oppfølging av revisjonskommentarer

Kontrollutvalget vil generelt bemerke at kommunedirektøren og administrasjonen for øvrig har bidratt med gode redegjørelser og besvart utvalgets spørsmål i de sakene som er tatt opp.

5.0 Øvrige saker som vedrører utvalget

Budsjettet legger rammer for kontrollutvalgets egen aktivitet og kostnadene til revisjon og sekretariat. Kontrollutvalget utarbeider forslag til budsjett for kontrollutvalget. Budsjettet ble behandlet av kontrollutvalget i møte 26.08.2025 – sak 29/25. Den samlede budsjettrammen for kontroll og tilsyn er foreslått til kr 1.264.000 og består av utgifter til revisjon, sekretariat og driftsutgifter for kontrollutvalget. Tilskudd fra eierkommunene (revisjonshonorar) til Salten kommunerevisjon IKS fastsettes av dette selskapets representantskap. Med virkning fra og med 2026 har selskapet foretatt en omfordeling av tilskudd mellom eierkommunene. Som en følge av dette øker Steigen kommunes utgifter til revisjon med kr 196.000 sett i forhold til 2025. Budsjettert utgift for 2026 tar hensyn til denne økningen, samt et påslag på 4,4 % fra 2025 til 2026.

I samsvar med forskrift om kontrollutvalg og revisjon har kontrollutvalget et påse-ansvar for revisors arbeid med regnskapsrevisjon og forvaltningsrevisjon. Kontrollutvalget har behandlet engasjementsbrev fra revisjonen for perioden. I tillegg har revisor lagt frem erklæring om uavhengighet i forhold til den virksomhet som skal revideres. Revisor holder for øvrig kontrollutvalget løpende orientert om sitt arbeid.

I samsvar med forskrift om kontrollutvalg og revisjon har kontrollutvalget et påse-ansvar om revisors arbeid med regnskapsrevisjon og forvaltningsrevisjon. Kontrollutvalget har behandlet engasjementsbrev fra revisjonen for perioden. I tillegg skal revisor årlig legge frem en erklæring om uavhengighet i forhold til den virksomhet som skal revideres. Denne behandles i kontrollutvalget. Revisor holder for øvrig kontrollutvalget løpende orientert om sitt arbeid.